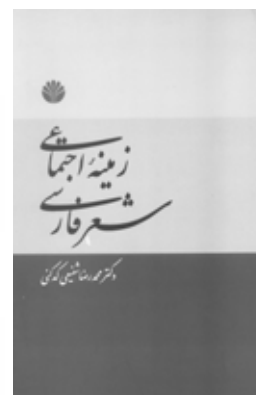

زمینه اجتماعی شعر فارسی

* زمینه اجتماعی شعر فارسی

* دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی

* انتشارات نشر اختران و نشر زمانه، چاپ اول، ۱۳۸۶

کتاب «زمینه اجتماعی شعر فارسی»، مجموعه‌ای از مقالات و گفتارهای استاد گرامی دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی است. این گفتارها همچنانکه از نام کتاب برمی‌آید، درباره شعر فارسی و تحلیل زمینه‌های اجتماعی آن است. این مقالات و گفتارها پیش از این در مقدمه برخی کتاب‌های ایشان یا در نشریات ادبی منتشر شده‌اند و اکنون تحت این عنوان در یکجا گرد آمده‌اند و در مجموع هدف واحدی را پی می‌گیرند. مطالب و گفتارهای کتاب تحت چند عنوان تقسیم‌بندی شده است: مباحثی پیرامون شعر کلاسیک فارسی، مباحثی پیرامون صورخیال در شعر فارسی، مباحثی پیرامون شعر سنایی، مباحثی پیرامون شعر انوری، مباحثی پیرامون شعر حافظ، مباحثی پیرامون نقد کلاسیک شعر فارسی، مباحثی پیرامون طرازالآخبار، مباحثی پیرامون شعر امروز فارسی، مباحثی پیرامون شعر فارسی و عربی.

در این مجموعه مقالات می‌خوانیم:

۱. انواع ادبی و شعر فارسی (از گفت‌وگویی با دانشجویان دانشسرای

عالی تهران در ۱۳۵۰)

۲. راه‌های انتشار یک شعر، در قدیم.

۳. روان‌شناسی اجتماعی شعر فارسی (در نگاهی به تخلص‌ها)
۴. حرکت و ایستایی در صور خیال
۵. عنصر رنگ و مسأله حسامیزی
۶. صبغه اشرافی صور خیال
۷. رنگ سپاهی تصویرهای غنایی (تأثیر عنصر ترک و زندگی سپاهی در صور خیال گویندگان)
۸. صور خیال در شعر ناصرخسرو
۹. جایگاه سنایی در تاریخ شعر فارسی
۱۰. سه ساحت وجودی سنایی
۱۱. جمال‌شناسی قصیده پارسی
۱۲. معنی و مضمون در شعر سنایی
۱۳. شعر زهد و مثل
۱۴. از ساختار اجتماعی به ساختار ادبی
۱۵. قصاید انوری
۱۶. مدایح انوری
۱۷. تناقض درونی انوری
۱۸. یکی از سه پیامبر: انوری
۱۹. طنز حافظ
۲۰. این کیمیای هستی (عامل موسیقایی در تکامل جمال‌شناسی

شعر حافظ)

۲۱. آذری طوسی و نقد شعر (در کتاب جواهرالاسرار)

۲۲. نگاهی به «طرازالآخبار» (اثر عبدالنبی فخرالزمانی، قرن ۱۰ و ۱۱ هجری)

۲۳. اخوان، اراده معطوف به آزادی

۲۴. وصف‌های فروغ

۲۵. شعر جدولی (آسیب‌شناسی نسل خردگریز)

۲۶. همانندی‌های شعر نو فارسی و عربی

۲۷. معناشناسی نام مجموعه‌ها

در پایان کتاب، فهرست راهنمای سودمندی پیوست مقالات است، شامل: فهرست‌واره نام‌های کسان، فهرست‌واره نام‌های جغرافیایی، فهرست‌واره نام‌های آثار مکتوب و فهرست‌واره موضوعی و مدنی.

پی‌نوشت:

معرفی کتاب‌ها از: ب. نیاورانی